

Københavns Byrets DOM - 25. november 2020 - SS 1-16916/2020 - SØK-76141-00004-20

Anklagemyndigheden mod T , født april 1963

Sagens baggrund og parternes påstande

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskriftet er modtaget den 18. august 2020.

T er tiltalt for

1.

Svig med offentlige midler af særlig grov karakter efter straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, stk. 1, jf. stk. 2,

ved den 25. marts 2020 og den 28. marts 2020, på vegne af selskabet X1 , cvr.nr. ... (nu under konkurs), beliggende Adresse1 , og den 25. marts 2020 på vegne af foreningerne X2 , cvr.nr. ... , X3 , cvr.nr. ... , og X4 , cvr.nr. ... , alle beliggende Adresse1 , med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af tilskud eller støtte og for skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved indgivelse af en anmodning om udbetaling af tilskud eller støtte fra danske myndigheder at have afgivet urigtige eller vildledende oplysninger af betydning for sagens afgørelse, idet tiltalte ansøgte Erhvervsstyrelsen om kompensation for lønudgifter i perioden fra den 9. marts til den 8. juni 2020 til i alt 11 personer, fordelt med 4 personer i X1 , 3 personer i X2 , herunder tiltalte selv, 2 personer i X3 og 2 personer i X4 , i hvilken forbindelse tiltalte vedrørende de enkelte personer oplyste urigtigt eller vildledende om et eller flere af følgende forhold:

- at personen var ansat som lønmodtager i selskabet eller foreningerne den 9. marts 2020 og/eller
- at personen var hjemsendt i perioden 9. marts til 8. juni 2020, og/eller
- at personens hjemsendelse var begrundet i Covid-19
- at personens månedsløn gennemsnitlig udgjorde 28.600 kr.,

ligesom tiltalte for så vidt angår én ansat, V4 , undlod at oplyse, at hans honorar i forvejen var dækket af et driftstilskud bevilliget af Slots og Kulturstyrelsen, alt hvorved tiltalte forsøgte at formå Erhvervsstyrelsen til at udbetale i alt 802.702,56 kr., fordelt med 291.891,84 kr. til X1 , 218.918,88 kr. til X2 , 145.945,92

kr. til X3 og 145.945,92 kr. til X4 , i lønkompensation fra hjælpepakke til imødegåelse af skadevirkningerne ved covid-19-epidemien.

2.

Dokumentfalsk af særlig grov karakter efter straffelovens § 171, jf. § 172, stk. 2,

ved den 25. marts 2020, over for Erhvervsstyrelsen i forbindelse med indgivelse af ansøgninger om kompensation for lønudgifter, at have gjort brug af falske ansættelsesaftaler med henblik på at skuffe i et retsforhold, idet tiltalte i otte ansættelseskontrakter falskeligt havde påført følgende personers underskrifter:

- a) V1
- b) V18
- c) V3
- d) V17
- e) V19
- f) V20
- g) V4
- h) V5

3.

Svig med offentlige midler af særlig grov karakter efter straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, stk. 1, jf. stk. 2, jf. § 81 d, stk. 2, jf. stk. 1,

ved den 16. april 2020 på vegne af foreningen X5 , cvr. nr. ... , Adresse2 , med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af tilskud eller støtte og for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved indgivelse af anmodning om udbetaling af tilskud eller støtte fra danske myndigheder, at have afgivet urigtige eller vildledende oplysninger af betydning for en sags afgørelse, idet tiltalte ansøgte Erhvervsstyrelsen om kompensation for lønudgifter i perioden fra den 9. marts til den 8. juni 2020 til i alt 6 personer, i hvilken forbindelse han i ansøgningen vedrørende de enkelte personer oplyste urigtigt eller vildledende om et eller flere af følgende forhold:

- at personen var ansat som lønmodtager i foreningen den 9. marts 2020 og/eller
- at personen var hjemsendt i perioden 9. marts til 8. juni 2020, og/eller
- at personens hjemsendelse var begrundet i COVID-19 og/eller
- at personens månedsløn gennemsnitligt udgjorde 32.457,00 kr.,

alt hvorved tiltalte forsøgte at formå Erhvervsstyrelsen til at udbetale i alt 525.803,40 kr. i lønkompensation fra en hjælpepakke til imødegåelse af skadevirkningerne ved covid-19-epidemien.

4.

Svig med offentlige midler af særlig grov karakter efter straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, § 289, stk. 1, jf. stk. 2,

ved den 20. marts 2020, på vegne af foreningen X6 , cvr. nr. ... , beliggende Adresse1 , med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af tilskud eller støtte og for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved indgivelse af anmodning om udbetaling af tilskud eller støtte fra danske myndigheder at have afgivet urigtige eller vildledende oplysninger af betydning for sagens afgørelse, idet tiltalte i ansøgningen til Erhvervsstyrelsen om kompensation for tab ved aflysning af et arrangement benævnt ... oplyste urigtigt eller vildledende om et eller flere af følgende forhold:

- at der var planlagt et arrangement og/eller
- at arrangementet var kompensationsberettiget, herunder at arrangementet skulle afholdes den 28. marts 2020, at det forventede antal deltagere var over 1000, og/eller at arrangementet blev aflyst som en direkte konsekvens af regeringens anbefaling om covid-19 den 6. marts 2020 og/eller
- at foreningen havde haft et underskud på 270.000 kr. vedrørende arrangementet, blandt andet for udgifter til husleje, refusion af billetter, lønninger, indkøb af drikke- og fødevarer samt indkøb af køkkeninventar,

alt hvorved tiltalte forsøgte at formå Erhvervsstyrelsen til at udbetale sig i alt 270.000,00 kr. som kompensation for tab fra en hjælpepakke til imødegåelse af skadevirkningerne ved covid-19-epidemien.

5.

Svig med offentlige midler af særlig grov karakter efter straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, stk. 1, jf. stk. 2, jf. § 81 d, stk. 2, jf. stk. 1,

ved den 3. april 2020 på vegne af X1 , cvr.nr. ... (nu under konkurs) beliggende Adresse1 , med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af tilskud eller støtte og for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved indgivelse af en anmodning om udbetaling af tilskud eller støtte fra danske myndigheder at have afgivet urigtige eller vildledende oplysninger af betydning for sagens afgørelse, idet tiltalte ansøgte Erhvervsstyrelsen om kompensation for omsætningstab i perioden fra den 9. marts til den 8. juni 2020, i hvilken forbindelse han oplyste urigtigt eller vildledende om et eller flere af følgende forhold:

- at selskabet i perioden fra 1. januar til 31. december 2019 havde haft en momspligtig omsætning på 1.600.000 kr. og en ikke-momspligtig omsætning på 200.000 kr. og dermed opfyldte kompensationsordningens omsætningskrav og/eller
- at selskabet forventede et omsætningstab på mindst 30 % i perioden fra 9. marts til 8. juni 2020, og/eller
- at selskabet i referenceperioden fra den 1. april til den 1. juli 2019 havde haft en momspligtig omsætning på 1.600.000 kr. og en ikke-momspligtig omsætning på 200.000 kr., hvilket indgik ved Erhvervsstyrelsens opgørelse af omsætningstab, og/eller
- at selskabets omsætningstab var en konsekvens af coronavirus/COVID-19,

alt hvorved tiltalte forsøgte at formå Erhvervsstyrelsen til at udbetale sig i alt 69.000 kr. i kompensation for omsætningstab fra en hjælpepakke til imødegåelse af skadevirkningerne ved covid-19-epidemien.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har i medfør straffelovens § 50, stk. 2, jf. til dels § 81 d, stk. 3, jf. stk. 2, nedlagt påstand om en tillægsbøde på 3.451.912 kr. opgjort som følger:

- 291.891 kr. (forhold 1) + 276.000 kr. (forhold 5), i alt 567.891 kr. vedrørende X1 , cvr. nr.
- 218.918 kr. (forhold 1) + 270.000 kr., i alt 488.918,88 kr. (forhold 4) vedrørende X2 , cvr. nr.
- 145.945 kr. (forhold 1) vedrørende X3 , cvr. nr.
- 145.945 kr. (forhold 1) vedrørende X4 , cvr. nr.
- 2.103.213 kr. (forhold 3) vedrørende foreningen X5 , cvr. nr.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om rettighedsfrakendelse i medfør af straffelovens § 79, stk. 3, jf. § 2, 2. punktum, således at T indtil videre frakendes retten til at stifte og deltage i ledelsen af en erhvervsmæssig virksomhed uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser, ligesom han frakendes retten til at stifte og deltage i ledelsen i foreninger.

Tiltalte har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært om rettens mildeste dom.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af tiltalte og vidnerne V1 , V2 , V3 , V4 , V5 , V6 , V7 , V8 , V9 , V10 , V11 , V12 , V13 , V14 , V15 , V16 , V17 og V18 .

Der er i tilknytning til forklaringerne foretaget dokumentation fra sagens bilag, og dokumentationen fremgår af retsbogen sammen med forklaringerne.

[FORKLARINGER UDELAGT]

Oplysningerne i sagen

Der er foretaget supplerende dokumentation fra sagens bilag, hvilket er gengivet således i retsbogen:

" ...

Anklageren dokumenterede fra ekstrakt 6, side 2296 ff., indberetninger til Eindkomst samt støttebilag, fra samme ekstrakt, side 2300 ff., diverse pressemeddelelser vedrørende coronanedlukning, ekstrakt 2/2, side 713, Flyer vedr. arrangementet ... , samme ekstrakt, side 714,

aflysning af samme arrangement, samme ekstrakt, side 717, meddelelse fra X6 vedr. samme arrangement, samme ekstrakt, side 723, email af 22. april 2020 fra V11 til tiltalte, samme ekstrakt, side 588, meddelelse af 4. maj 2020 fra tiltalte til Erhvervsstyrelsen vedrørende fejlagtig ansøgning om lønkompensation for V8, ekstrakt 1/2, side 301 ff., årsrapport for X1 for 2016-2017, og ekstrakt 1/4, side 357 og 359, X1's gæld til SKAT.

..."

Personlige oplysninger

Der er vedrørende tiltalte udarbejdet retspsykiatrisk erklæring af 23. november 2020, hvoraf blandt andet fremgår følgende:

"...

Konklusion

Observanden findes herefter ikke sindssyg, ligesom han ikke kan antages at have været sindssyg på tidspunktet for det påsigtede. Observanden er normalt begavet, og han lider ikke af epilepsi eller anden hjerneorganisk lidelse. Observanden var ikke påvirket af rusmidler på tidspunktet for det påsigtede.

Observanden er opvokset i Tunesien under velhavende kår og angiver at stamme fra en maurisk slægt. Han har gennemført 13 års skolegang og klarede sig godt. Han har siden gennemført flere universitetsuddannelser henholdsvis i Tunesien og Paris. I forbindelse med indgåelse af ægteskab flyttede observanden til Danmark, hvor han har haft undervisningsopgaver og siden igangsat flere projekter, samt i perioder modtaget kontanthjælp eller anden ydelse. Observanden er fraskilt efter to længerevarende ægteskaber og har en søn og to døtre. Han har haft særdeles omskiftelige boligforhold og frem til aktuel varetægtsfængsling beboet en lejlighed i København. Det er uvist, hvor stort et netværk han har udover sine børn.

Observanden har ingen erfaringer med euforiserende stoffer, og der er sparsom alkoholindtagelse ved festlige lejligheder.

Observanden fik ved alment praktiserende læge i 2011 antidepressiv virkende behandling grundet depression. Han var i 2012 tilknyttet praktiserende psykiater under diagnosen krisereaktion, hvor der blev ordineret behandling med antidepressivt virkende medicin, som han dog ikke fulgte. Observanden blev ultimo 2015 henvist til distriktspsykiatrien på mistanke om paranoide symptomer. Der blev grundet søvnproblemer behandlet med en lille dosis antipsykotisk virkende medicin. Forløbet var ustabilt og afsluttedes i juni 2016 med diagnosen paranoid psykose, uspecificeret. Ved psykiatrisk tilsyn under varetægtsfængsling ultimo juni 2020 gav observanden udtryk for hørleshallucinationer og forfølgelsesforestillinger, og det konkluderedes, at han havde en paranoid psykose. Observanden blev primo november 2020 vurderet i psykiatrisk skadestue grundet aparte adfærd, han fandtes uden psykotiske symptomer, og det vurderedes at dreje sig om en krisereaktion.

Ved aktuelle undersøgelse findes der ikke tegn på sindssygelige symptomer. Observanden beskriver sjældne natlige hørleshallucinatoriske oplevelser, som ikke har virkelighedsværdi, samt oplevelse af ofte at føle sig forfulgt, men man får ikke indtryk af egentlige vrangforestillinger. Observanden er

meget styrende i kontakten med fokus på egne evner og handlinger. Ved den psykologiske delundersøgelse findes han normalt begavet. Der er testmæssigt belæg for antagelsen af en forstyrret personlighedsstruktur med udtalte narcissistiske træk, men ingen tilkendegivelse af psykotiske fænomener.

Observanden findes herefter omfattet af straffelovens § 69, men man kan ikke, såfremt han findes skyldig, pege på nogen foranstaltning, jf. straffelovens § 68, 2. pkt., til imødegåelse af en vis risiko for fremtidig ligeartet kriminalitet, som mere formålstjenlig end straf.
..."

Tiltalte har været frihedsberøvet fra den 22. maj 2020.

Retten begrundelse og afgørelse

Retten har vedrørende skyldsspørgsmålet afsagt følgende:

"KENDELSE:

Generelt om bevisførelsen

Efter bevisførelsen, herunder tiltaltes forklaring, kan det lægges til grund, at tiltalte som direktør for X1, og som administrator for foreningerne X2, X3, X4 og X5, har indgivet ansøgninger om henholdsvis lønkompensation, kompensation for tab ved aflysning af større arrangementer og kompensation for selvstændige i det i anklageskriftet beskrevne omfang.

Det fremgår af ansøgningerne, at der har været vedlagt en række dokumenter, og bevisførelsen har vedrørt disse dokumenters rigtighed. Herunder har størstedelen af de personer, som ansøgningerne og dokumenterne angår, været afhørt som vidner.

Beløbene nævnt i anklageskriftet har været dokumenteret under sagen, og der har ikke under sagen været tvist om, at de angivne beløb svarer til det ansøgte, herunder at udregningerne er korrekte.

Forhold 1

Forholdet vedrører ansøgninger for 11 personer fordelt på 4 enheder, alt ansøgt i perioden fra den 25. marts 2020 til den 28. marts 2020, og således forud for strafskærpelsen indført ved straffelovens § 81 d.

- X1

Det fremgår af selskabets årsrapport for 2018, der er selskabets seneste årsrapport, at der ikke var nogen aktivitet i selskabet i 2018. Tiltalte har dog forklaret, at der var stor aktivitet i selskabet i 2018, og at alle bilag er givet videre til en revisor eller ligger hjemme hos tiltalte. Tiltalte har forklaret, at det samme gør sig gældende for 2019, dog fremgår der ikke nogen videre aktivitet af de fremlagte udskrifter for selskabets bankkonto i 2019. Tiltalte har forklaret, at han skrev ansættelseskontrakterne for de pågældende medarbejdere i februar eller marts 2020, og at det er korrekt, at han ansøgte om lønkompensation for den pågældende periode. Dette fordi Erhvervsstyrelsen sagde til ham, at man kun kunne søge for hele perioden.

o V1

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten for V1 , og at denne skulle udføre forskellige opgaver, og at han blev sendt hjem under corona.

Vidnet V1 har forklaret, at det er korrekt, at han har været ansat i selskabet, og at han arbejdede på Adresse1 med rengøring og med at lave kaffe i ca. 2 måneder, før han stoppede på grund af coronakrisen. Han har ikke fået løn, men han har fået overført en række beløb. Han husker ikke at have set den fremviste ansættelseskontrakt, og han har ikke bedt tiltalte om at underskrive den for sig. Han har ikke fået at vide, at han var hjemsendt.

Det er dokumenteret, at vidnet har modtaget overførsler på i alt 41.000 kr. i april måned 2020.

Det må således efter bevisførelsen lægges til grund, at vidnet i et vist omfang har udført arbejdsopgaver for tiltalte i en periode på 2 måneder frem til coronakrisen, og at han har modtaget pengeoverførsler herfor i april måned 2020. De foreliggende oplysninger svarer imidlertid ikke til det anførte i ansøgningen, hvorefter vidnet skulle have været ansat pr. den 1. marts 2020 med en ansættelseskontrakt og en fast månedsløn, og at han har været hjemsendt i forbindelse med coronakrisen. Retten finder det herefter bevist, at tiltalte i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

o V2

Tiltalte har forklaret, at V2 har skrevet under på den ansættelseskontrakt, der var vedlagt ansøgningen om lønkompensation, og at V2 primært skulle arbejde med etablering af en kantine på Adresse1 .

V2 har forklaret, at han ikke har skrevet under på den ansættelseskontrakt, der var vedhæftet tiltaltes ansøgning om lønkompensation, og at han heller ikke har givet tiltalte lov til at skrive under på sine vegne, men at vidnet i stedet har skrevet under på en anden kontrakt med begyndelsesdato den 29. februar 2020, og at han skulle arbejde med en tv-kanal. Det blev dog ikke til noget med arbejdet.

Retten lægger efter udlejer V9 vidneforklaring og indholdet af lejekontrakten på Adresse1 til grund, at der ikke måtte eller kunne etableres en kantine eller lignende i lejemålet, og at dette blev drøftet under forhandlingerne forud for indgåelse af lejekontrakten, efter tiltalte havde forespurgt til mulighederne for at drive en café fra lejemålet.

Det må således efter bevisførelsen lægges til grund, at tiltalte har indleveret en ansøgning om lønkompensation for vidnet vedlagt en falsk ansættelseskontrakt, og at der i øvrigt heller ikke var realitet bag ansættelsesforholdet, dels da der ikke har været mulighed for at etablere en kantine på lejemålet Adresse1 , hvilket efter tiltaltes forklaring var det, vidnet var ansat til, og dels idet vidnet har forklaret, at det arbejde med en tv-kanal, han skrev en kontrakt på, ikke blev til noget. Retten finder det herefter bevist, at tiltalte i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V18

Tiltalte har forklaret, at V18 var ansat til at bygge kantine på Adresse2 og stå for rengøring. Retten lægger efter vidnet V10's forklaring til grund, at der var forhandlinger med tiltalte om at indgå et lejemål på adressen, men at dette ikke blev til noget på grund af coronakrisen.

Vidnet V18 har forklaret, at han arbejdede for tiltalte i februar måned til omkring den 17. marts 2020 på Adresse2. Han fik ikke nogen ansættelseskontrakt. Det er ikke hans underskrift på kontrakten. Han stoppede med at arbejde, da der ikke kom andre derude. Han fik 5.000 kr. i løn.

Retten finder, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V18 af det indhold, som tiltalte har oplyst i forbindelse med sin ansøgning om lønkomensation. Det er således bevist, at tiltalte har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V21

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten for V21 efter aftale med denne, og at de havde en mundtlig aftale om ansættelse forud herfor. V21 har ikke afgivet forklaring i retten.

Efter en samlet vurdering af bevisførelsen lægger retten til grund, at der ikke har været tale om en reel ansættelse af V21 med det indhold, tiltalte har oplyst. Retten har herunder lagt vægt på, at der ikke ses nogen aktivitet i selskabet, herunder lønudbetaling til V21. Det er således bevist, at tiltalte har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

- X2

Tiltalte har forklaret, at han har udarbejdet ansøgningen om lønkomensation som formand for foreningen.

V3

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten for vidnet efter aftale med denne. Vidnet V3 har forklaret, at han ikke har underskrevet kontrakten, og at han heller ikke har bedt tiltalte om at gøre det på sine vegne. Det er korrekt, at han var ansat i foreningen i marts måned med henblik på at arbejde med et arrangement ved navn ..., men han har ikke udført noget arbejde, da det ikke blev til noget, og han har ikke modtaget løn. Om en kontooverførsel til vidnet på 5.000 kr. har vidnet forklaret, at dette var et lån fra tiltalte.

Det må således efter bevisførelsen lægges til grund, at tiltalte har indleveret en ansøgning om lønkomensation for vidnet vedlagt en falskeligt underskrevet ansættelseskontrakt, og at der i øvrigt heller ikke var realitet bag ansættelsesforholdet, dels da vidnet har forklaret, at han ikke har udført noget arbejde, og dels da det arrangement, vidnet efter det oplyste skulle have arbejdet med, efter vidnets forklaring heller ikke blev til noget. Retten finder det herefter bevist, at tiltalte i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V17

Vidnet V17 har forklaret, at han har kendt tiltalte et stykke tid, og at han bad tiltalte skaffe sig arbejde. Vidnet har arbejdet 2-3 uger på Adresse2 med at flytte nogle ting og med lidt rengøring i

slutningen af februar og i starten af marts. De skrev en kontrakt, hvorefter han skulle arbejde på fuld tid. Forevist en utydelig kopi af ansættelseskontrakt har vidnet forklaret, at det ligner hans underskrift. Han modtog ikke løn. Der var planer om, at han skulle arbejde med øvrige af tiltaltes projekter.

Efter vidnet V9's forklaring, fik tiltalte adgang til lejemålet Adresse1 den 5. eller 6. marts 2020.

Efter bevisførelsen må det lægges til grund, at vidnet V17 i et vist omfang har udført arbejde for tiltalte, men der kan tidligst have været tale om arbejde som forklaret fra den 5. eller 6. marts 2020, hvorfra tiltalte disponerede over lejemålet Adresse1, og der har ikke været udbetalt løn herfor. Herefter, og efter indholdet af vidnets forklaring, finder retten det bevist, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V17 af det indhold, som tiltalte har oplyst i forbindelse med sin ansøgning om lønkompensation. Det er således bevist, at tiltalte har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

Tiltalte selv

Tiltalte har forklaret, at han ansatte sig selv i foreningen, og at han udfyldte mange forskellige roller. Tiltalte husker ikke, om han har fået løn, men han ansatte sig selv pr. den 1. marts 2020, fordi han så muligheder for via sit netværk at skabe aktiviteter af socioøkonomisk karakter i regi af foreningen, og da foreningen havde behov for at have en daglig leder, efter de fik lokalerne på Adresse2.

Det er dokumenteret, at tiltalte modtog kontanthjælp forud for den 1. marts 2020. Det fremgår af foreningens bankkonto, at der ikke var midler til at aflønne tiltalte med en løn, der svarer til det anførte i ansættelseskontrakten og ansøgningen om lønkompensation. Retten finder det herefter bevist, at der ikke har været tale om et reelt ansættelsesforhold med det pågældende indhold, og at tiltalte således i forbindelse med sin ansøgning til Erhvervsstyrelsen om lønkompensation har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte. Tiltaltes forklaring om påtænkte eller kommende aktiviteter af socioøkonomisk karakter kan ikke føre til nogen anden vurdering.

• X4

Tiltalte har forklaret, at han har indsendt ansøgningen om lønkompensation som formand for foreningen.

V4

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten for V4 efter aftale med denne, og at vidnet blev hjemsendt pr. den 9. marts 2020.

Vidnet V4 har forklaret, at han har arbejdet for foreningen fra november 2019 med at lave lokal-tv, og at det var aftalt, at han skulle honoreres med 15.000 kr. om måneden herfor fra den 1. januar 2020. Dette støttes af oplysningerne fra de fremlagte kontoudtog. Vidnet har endvidere forklaret, at han fortsatte med at producere tv-indhold for foreningen efter coronanedlukningen med henblik på at opfylde betingelserne for at modtage tilskud fra Slots og Kulturstyrelsen. Denne forklaring støttes af de fremlagte WhatsApp-beskeder mellem vidnet og tiltalte i perioden. Vidnet har forklaret, at han ikke har set den kontrakt, tiltalte har indleveret med ansøgningen om lønkompensation, og at han ikke har underskrevet den eller bedt tiltalte om at underskrive den. Vidnets aftale om honorar på 15.000 kr. om måneden blev ikke ændret til at være

28.600 kr. om måneden.

Retten finder på baggrund af vidnets forklaring, der på flere punkter understøttes af de øvrige oplysninger i sagen, at det må lægges til grund, at tiltalte har indleveret en ansøgning om lønkomensation for vidnet vedlagt en falskeligt underskrevet ansættelseskontrakt med et indhold, der også afveg fra det faktiske ansættelsesforhold, idet lønnen var angivet til at være 28.600 kr., og ikke 15.000 kr., som det faktisk var tilfældet. Desuden har tiltalte urigtigt oplyst, at vidnet var hjemsendt på grund af corona, men i realiteten fortsatte vidnet med at udføre sit arbejde i et vist omfang også efter nedlukningen af landet. Retten finder det herefter bevist, at tiltalte i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V5

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten for vidnet. Vidnet har forklaret, at hun ikke har været ansat, at hun ikke har underskrevet ansættelseskontrakten, og at hun heller ikke har givet tiltalte lov til at underskrive på hendes vegne.

På baggrund af vidnets troværdige forklaring finder retten det bevist, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold, og at tiltalte således i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

- X3

Tiltalte har forklaret, at foreningen X3 skulle stå for at drive en kantine på Adresse1, hvorfor han ansatte sin samlever/kone, V20, og sin bror, V19, i foreningen til at stå for dette.

V20

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten på vidnets vegne. Vidnet har ikke afgivet forklaring i retten, idet hun efter det oplyste opholder sig i Tunesien. V12, der er datter af tiltalte og V20, har forklaret, at hendes mor flyttede til Tunesien for ca. et år siden. Uanset om den fremlagte ansættelseskontrakt er falsk eller ej, finder retten det bevist, at det fremlagte ikke er udtryk for et reelt ansættelsesforhold. Retten har herved lagt vægt på, at der efter indholdet af lejekontrakten og forklaringen fra vidnet V9 ikke har været mulighed for at drive kantine fra lejemålets adresse, og at vidnet ikke har været til stede her i landet og således haft mulighed for at tiltræde et eventuelt ansættelsesforhold på det angivne tidspunkt.

Det er herefter bevist, at tiltalte i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V19

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten i henhold til en generalfuldmagt, som han har fra vidnet, der er tiltaltes bror. Vidnet har ikke afgivet forklaring i retten, og er ifølge oplysninger fra folkeregisteret udrejst til Italien.

Uanset om den fremlagte ansættelseskontrakt er falsk eller ej, finder retten det bevist, at det fremlagte ikke er udtryk for et reelt ansættelsesforhold. Retten har herved lagt vægt på, at der efter indholdet af lejekontrakten og forklaringen fra vidnet V9 ikke har været mulighed for at drive

kantine fra lejemålets adresse, og at vidnet er registreret som udrejst af landet og således ikke har haft mulighed for at tiltræde et eventuelt ansættelsesforhold på det angivne tidspunkt.

Det er herefter bevist, at tiltalte i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

Forhold 2

Tiltalte har forklaret, at han har udfærdiget de pågældende ansættelseskontrakter og har underskrevet dem, da Erhvervsstyrelsen krævede skriftlig dokumentation. Ansættelseskontrakterne er efter tiltaltes forklaring underskrevet efter mundtlig fuldmagt fra de pågældende og ansættelseskontrakterne ligger i forlængelse af mundtlige ansættelsesaftaler med de pågældende.

V1

Vidnet V1 har forklaret, at han ikke husker at have set den fremviste ansættelseskontrakt, og han har ikke bedt tiltalte om at underskrive den for sig.

Herefter, og efter det i øvrigt oplyste under sagen, finder retten det bevist, at ansættelseskontrakten er falsk, og at tiltalte har gjort brug af den med henblik på at skuffe i et retsforhold, hvorfor tiltalte findes skyldig.

V18

Vidnet V18 har forklaret, at han fik ikke nogen ansættelseskontrakt, og at det ikke er hans underskrift på kontrakten.

Herefter, og efter det i øvrigt oplyste under sagen, finder retten det bevist, at ansættelseskontrakten er falsk, og at tiltalte har gjort brug af den med henblik på at skuffe i et retsforhold, hvorfor tiltalte findes skyldig.

V3

Vidnet V3 har forklaret, at han ikke har underskrevet kontrakten, og at han heller ikke har bedt tiltalte om at gøre det på sine vegne.

Herefter, og efter det i øvrigt oplyste under sagen, finder retten det bevist, at ansættelseskontrakten er falsk, og at tiltalte har gjort brug af den med henblik på at skuffe i et retsforhold, hvorfor tiltalte findes skyldig.

V17

Vidnet har forklaret, at han skrev en kontrakt med tiltalte, og forevist en utydelig kopi af ansættelseskontrakt har vidnet forklaret, at det ligner hans underskrift.

Herefter er der ikke grundlag for at dømme tiltalte for dokumentfalsk vedrørende denne kontrakt. Retten frifinder derfor tiltalte for dokumentfalsk for så vidt angår denne ansættelseskontrakt.

V19

Vidnet har ikke afgivet forklaring under sagen. Der er derfor ikke grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at han har underskrevet kontrakten på vidnets vegne efter fuldmagt. Retten frifinder derfor tiltalte for dokumentfalsk for så vidt angår denne ansættelseskontrakt.

V20

Vidnet har ikke afgivet forklaring under sagen. Der er derfor ikke grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at han har underskrevet kontrakten på vidnets vegne efter fuldmagt. Retten frifinder derfor tiltalte for dokumentfalsk for så vidt angår denne ansættelseskontrakt.

V4

Vidnet V4 har forklaret, at han ikke har set den kontrakt, tiltalte har indleveret med ansøgningen om lønkompensation, og at han ikke har underskrevet den eller bedt tiltalte om at underskrive den. Vidnets aftale om honorar på 15.000 kr. om måneden blev ikke ændret til at være 28.600 kr. om måneden.

Herefter, og efter det i øvrigt oplyste under sagen, finder retten det bevist, at ansættelseskontrakten er falsk, og at tiltalte har gjort brug af den med henblik på at skuffe i et retsforhold, hvorfor tiltalte findes skyldig.

V5

Vidnet har forklaret, at hun ikke har været ansat, at hun ikke har underskrevet ansættelseskontrakten, og at hun heller ikke har givet tiltalte lov til at underskrive på hendes vegne.

Herefter, og efter det i øvrigt oplyste under sagen, finder retten det bevist, at ansættelseskontrakten er falsk, og at tiltalte har gjort brug af den med henblik på at skuffe i et retsforhold, hvorfor tiltalte findes skyldig.

Vedrørende spørgsmålet om hvorvidt forholdet om dokumentfalsk er af særlig grov karakter

Samlet set har retten fundet det bevist, at tiltalte har gjort sig skyldig i dokumentfalsk for så vidt angår ansættelseskontrakterne for a) V1 , b) V18 , c) V3 , g) V4 og h) V5 , mens retten finder tiltalte ikke skyldig i dokumentfalsk for så vidt angår d) V17 , e) V19 og f) V20 .

Efter det oplyste om fremgangsmåden og omfanget af den tilsigtede vinding, hvorefter tiltalte ved hjælp af de falske ansættelseskontrakter forsøgte at opnå udbetaling af et samlet betydeligt beløb fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien, finder retten, at forholdet efter en samlet vurdering må betragtes som dokumentfalsk af særlig grov karakter, jf. straffelovens § 172, stk. 2.

Forhold 3

Forholdet vedrører ansøgninger om lønkompensation for 6 personer ansat i foreningen X5 , hvor ansøgningen er indgivet den 16. april 2020, og således efter strafskærpsen indført ved straffelovens § 81 d.

• Foreningen X5

Tiltalte har forklaret, at de pågældende personer er ansat med henblik på at drive selskabslokaler, som foreningen skulle leje på Adresse2 , og at han har ønsket at slette ansøgningen, da han ikke kunne få lokalerne alligevel, men at Erhvervsstyrelsen sagde nej til det.

Vidnet V10 har forklaret, at han som ejendomsmægler fremviste lokaler på Adresse2 for tiltalte, at det var planen, at lokalerne skulle overtages af foreningen den 1. april 2020, men at det ikke blev til noget på grund af corona. Der blev ikke underskrevet en lejekontrakt.

V6

Vidnet har forklaret, at han ikke har været ansat i foreningen. Han har mødt tiltalte en enkelt gang hos sin svigerfar, V8, og tiltalte tilbød ved denne lejlighed vidnet arbejde, hvilket han accepterede og gav tiltalte oplysning om sit sygesikringskort og kontonr. Derefter hørte han ikke mere fra tiltalte. Vidnet har forklaret, at han ikke har set den af tiltalte indsendte ansættelseskontrakt vedrørende vidnet, og at han ikke har underskrevet den eller givet tiltalte lov til at underskrive den på sine vegne.

Vidnets forklaring er underbygget ved de fremlagte WhatsApp-beskeder, hvorefter der den 2. april 2020 er fremsendt foto af vidnets sygesikringsbevis til tiltalte.

På baggrund af vidnets troværdige forklaring, og da det efter bevisførelsen må lægges til grund, at tiltalte aldrig opnåede en lejekontrakt på selskabslokaler på Adresse2, finder retten det bevist, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V6, at kontakten mellem tiltalte og vidnet fandt sted den 2. april 2020, og at tiltalte således i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V8

Vidnet har forklaret, at tiltalte har tilbudt ham arbejde, men at han aldrig har arbejdet for tiltalte. Vidnet kender ikke til den ansættelseskontrakt for vidnet, som tiltalte har indsendt. Videt har ikke underskrevet den eller givet tiltalte lov til at underskrive på sine vegne. Vidnet har ikke modtaget løn fra foreningen.

På baggrund af vidnets troværdige forklaring, og da det efter bevisførelsen må lægges til grund, at tiltalte aldrig opnåede en lejekontrakt på selskabslokaler på Adresse2, finder retten det bevist, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V8, og at tiltalte således i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V15

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten. Vidnet har forklaret, at han ikke har været ansat i foreningen X5, og at han ikke kender tiltalte eller har haft noget med ham at gøre. Vidnet har ikke set ansættelseskontrakten, men han husker at have sagt til en person, at denne kunne underskrive en kontrakt på vidnets vegne. Vidnet har afgivet skiftende forklaringer om, hvem denne person skulle være. Vidnet har været på arbejde én gang og har fået udbetalt 5.000 kr. Det var ikke nogen fast aftale om arbejde, bare noget løst.

Retten finder, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V15 af det indhold, som tiltalte har oplyst i forbindelse med sin ansøgning om lønkomensation. Det er således bevist, at tiltalte har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V16

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten. Vidnet har forklaret, at navnet X5 ikke siger ham noget, og at han ikke kender tiltalte. Vidnet har ikke set ansættelseskontrakten før og det er ikke hans underskrift. Det kan godt passe, at han har lavet noget småarbejde med sin fætter, V15, på Adresse2, vist nok før nedlukningen af landet. Arbejdet blev vist nok skaffet gennem en, der hedder Vidnet har afgivet skiftende forklaringer om udbetalingen af 5.000 kr. fra tiltalte.

Retten finder, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V16 af det indhold, som tiltalte har oplyst i forbindelse med sin ansøgning om lønkomensation. Det er således bevist, at tiltalte har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V13

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten. Vidnet har forklaret, at han ikke kender til foreningen X5, men at han fik tilbudt et arbejde af tiltalte omkring det tidspunkt, hvor nedlukningen på grund af corona startede, og at han arbejdede med rengøring i ca. en måned på Adresse1, hvorefter han stoppede, da tiltalte ikke besvarede hans opkald. Foreholdt sin forklaring til politirapport, hvorefter han alene skulle have arbejdet 1-2 dage, har vidnet forklaret, at hans hukommelse er dårlig, men at det er rigtigt, hvis det er det, der står. Vidnet har fået overført 5.000 kr. af tiltalte. Vidnet har forklaret, at han ikke har modtaget en ansættelseskontrakt. Det er ikke vidnets underskrift på den fremviste ansættelseskontrakt, og han har ikke bedt tiltalte om at skrive under på sine vegne.

På baggrund af vidnets forklaring og det i øvrigt oplyste lægger retten det til grund, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V13 af det indhold, som tiltalte har oplyst i forbindelse med sin ansøgning om lønkomensation. Det er således bevist, at tiltalte har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

V7

Tiltalte har forklaret, at han har underskrevet ansættelseskontrakten. Vidnet har forklaret, at han fik tilbudt arbejde i foreningen via sin far, V3, men at arbejdet ikke blev til noget, og at han ikke har modtaget løn. Han har ikke fået en kontrakt. Han har ikke skrevet under på den af tiltalte indsendte ansættelseskontrakt for vidnet.

På baggrund af vidnets troværdige forklaring, og da det efter bevisførelsen må lægges til grund, at tiltalte aldrig opnåede en lejekontrakt på selskabslokaler på Adresse2, finder retten det bevist, at der ikke har været tale om noget ansættelsesforhold vedrørende vidnet V7, og at tiltalte således i forbindelse med sin ansøgning har givet urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

Forhold 4

Forholdet vedrører ansøgning indleveret den 20. marts 2020 om komensation på 270.000 kr. for tab ved aflysning af et arrangement benævnt Tiltalte har forklaret, at han har indleveret ansøgningen, og at beløbene i ansøgningen skulle anses som det forventede tab, hvilket var i overensstemmelse med hans opfattelse af hjælpepakken udformning og den vedledning, han modtog fra Erhvervsstyrelsen. Det fremgår endvidere af sagens dokumenter, at tiltalte på et senere tidspunkt ønskede at korrigere sin ansøgning, således at tabet alene var på 141.000 kr.

Tiltalte har forklaret, at han har udarbejdet de bilag, der er indsendt sammen med ansøgningen, herunder de fakturaer, hvor det fremgår at der er solgt 1.000 billetter til arrangementet. Tiltalte har anført, at han har misforstået kravet, idet der ikke er solgt 1.000 billetter. Tiltalte har forstået det sådan, at kravet var, at der kunne have været solgt 1.000 billetter. Der ville have været lavet mellemrefusion med de andre foreninger, der skulle have deltaget i arrangementet.

Vidnet V9 har forklaret, at lejemålet på Adresse 1 er en murermestervilla med erhvervsstatus, og at der ikke kan være 1.000 mennesker på adressen. Han har som udlejer ikke hørt noget til, at lejer skulle ønske at afholde et arrangement som det omtalte på stedet.

Efter bevisførelsen, herunder forklaringen fra V3 og til dels fra tiltalte selv, finder retten det bevist, at der ikke har været reelle planer om at afholde det omhandlede arrangement. Retten har herved lagt vægt på den fiktive karakter af den medsendte dokumentation og lokalernes uegnethed til at afholde et så stort arrangement samt de mange vidneforklaringer, der har omhandlet udlejning af stande, hvor vidnerne alle som én har forklaret, at de ikke kender noget til, at deres navn står opført på en liste over udlejning af stande, som tiltalte har udarbejdet.

Retten finder derfor tiltalte skyldig i at have afgivet urigtige og vildledende oplysninger i forbindelse med sin ansøgning med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af støtte.

Da forholdet er fuldbyrdet ved den første ansøgning, har retten ikke tillagt det vægt, at tiltalte senere har ønsket at nedsætte det beløb, der blev ansøgt om compensation for. Retten tillægger heller ikke tiltaltes forklaring om, at han skulle have udformet ansøgningen i overensstemmelse med vejledning, han skulle have modtaget fra Erhvervsstyrelsen, nogen betydning, da det forekommer åbenbart utroværdigt, at tiltalte skulle have modtaget vejledning om, at han skulle udforme fakturaer med fiktivt billetsalg.

Forhold 5

Forholdet vedrører ansøgning indleveret den 3. april 2020 af tiltalte på vegne af X1 om compensation for omsætningstab, hvorom tiltalte har forklaret, at han udfyldte ansøgningen efter bedste evne og efter vejledning fra Erhvervsstyrelsen, og at det er rigtigt, at han angav periodens omsætning til at være 1,8 mio. kr., hvilket var en fejl, da de 1,8 mio. kr. rettelig er selskabets samlede omsætning i hele dets levetid. Det fremgår af det fremlagte, at ansøgningen angik en samlet udbetaling på 69.000 kr.

Det kan som ubestridt lægges til grund, at tiltalte i forbindelse med ansøgningens indlevering under oplysninger om "Virksomhedens omsætning" krydsede af i feltet: "Der er særlige omstændigheder, der gør, at perioden ikke er retvisende for virksomhedens årsomsætning", og under "Referenceperioden" krydsede af i feltet: "Der er særlige omstændigheder, der gør, at perioden ikke er retvisende for virksomhedens normale omsætning".

Efter bevisførelsen, herunder årsrapporten for 2018 og manglende bogføring for 2019 samt tiltaltes forklaring om, at han angav omsætningen som selskabets totale omsætning i dets samlede levetid, finder retten det godtgjort, at selskabet i referenceperioden 1. april 2019 til 1. juli 2019 ikke havde en omsætning som oplyst af tiltalte i ansøgningen på 1,8 mio. kr. Tiltalte har således allerede på dette punkt afgivet urigtige og vildledende oplysninger af betydning for sagens afgørelse.

Retten finder, at tiltalte efter sin forklaring, og da han har afkrydset i felter om, at oplysningerne ikke var retvisende, med overvejende sandsynlighed må have indset, at oplysningerne var forkerte, men at han ikke desto mindre indgav ansøgningen med de fejlagtige oplysninger. Tiltalte har således ved indleveringen af ansøgningen haft det fornødne forsæt til at opnå en uberettiget udbetaling af tilskud, hvorfor retten finder, at tiltalte er skyldig efter anklageskriftet.

Tiltaltes forklaring om, at det er Erhvervsstyrelsen, der har vejledt ham om at udfylde ansøgningen med de urigtige oplysninger, kan ikke føre til nogen anden vurdering.

Forholdet er endvidere omfattet af straffelovens § 81 d, stk. 2, jf. stk. 1, da ansøgningen er indleveret den 3. april 2020, dagen efter ikrafttrædelse af lov nr. 349 af 2. april 2020 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19 og blokering af hjemmesider, hvorfra der begås visse lovovertrædelser, som har baggrund i eller sammenhæng med covid19).

Vedrørende spørgsmålet om hvorvidt forholdene om svig med offentlige midler er af særlig grov karakter

Efter det oplyste om fremgangsmåden og den tilsigtede vinding samt, at tiltalte svigagtigt har søgt at opnå udbetaling fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien, finder retten, at forholdene er af særlig grov karakter.

Sammenfatning

Tiltalte er herefter skyldig efter anklageskriftet i det ovenfor anførte omfang i overtrædelse af straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, stk. 1, jf. stk. 2, jf. til dels § 81 d, stk. 2, jf. stk. 1, og § 171, jf. § 172, stk. 2,

Thi bestemmes:

Tiltalte T er skyldig i forhold 1-5, dog således, at han frifindes i forhold 2 for så vidt angår d) V17 , e) V19 og f) V20 ."

Straffastsættelse

Straffen fastsættes til fængsel i 3 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, stk. 1, jf. stk. 2, jf. til dels § 81 d, stk. 2, jf. stk. 1, og § 171, jf. § 172, stk. 2.

I medfør af straffelovens § 50, stk. 2, jf. til dels § 81 d, stk. 3, jf. stk. 2, idømmes tiltalte en tillægsgbøde på 2.850.000 kr., subsidiært fængsel i 60 dage.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på karakteren og omfanget af den begåede kriminalitet, herunder navnlig den tilsigtede vinding, samt omfanget af tiltaltes strafbare gerninger, der involverede mange enheder og personer samt ansøgninger til flere forskellige støtteordninger.

Forholdene er begået dels før og dels efter den strafskærpelse, der er indført ved straffelovens § 81 d, jf. lov nr. 349 af 2. april 2020. Retten har derfor fastsat straffen efter en konkret vurdering, hvor der dels er lagt vægt på det almindelige strafniveau for økonomisk kriminalitet af tilsvarende karakter, og dels er taget hensyn til den efter forarbejderne til loven tilsigtede markante skærpelse af straffen for lovovertrædelser, der har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Rettighedsfrakendelse

Med samme begrundelse findes forholdet at være af en sådan karakter, at tiltalte skal frakendes retten til at stifte og deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser, jf. straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., og at frakendelsen skal ske for en periode på 5 år fra endelig dom, jf. straffelovens § 79, stk. 3.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 3 år og 6 måneder.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 2.850.000 kr.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 60 dage.

Tiltalte frakendes retten til at stifte og deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 151.331,30 kr. + moms i salær til den beskikkede forsvarer, advokat Henrik Stagetorn.

Sune Dalgaard-Nielsen

.....

Østre Landsrets 5. afdelings DOM - 11. juni 2021 - S-3376-20

(landsdommerne Birgitte Grønborg Juul, Ole Græsbøll Olesen og Pernille Buck Bendtson (kst.) med domsmænd).

Anklagemyndigheden mod T , (advokat Snorre Andreas Kehler, besk.)

Københavns Byrets dom af 25. november 2020 (SS 1-16916/2020) er anket af T med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse af straffen.

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse efter anklageskriftet samt skærpelse, herunder således at tillægsbøden fastsættes til 3.400.000 kr., subsidiært stadfæstelse.

Tiltalte har påstået anklagemyndighedens anke afvist.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og vidnet V11 . Der er endvidere afgivet vidneforklaringer af V21 , V20 og V22 .

De i byretten af vidnerne V1 , V2 , V3 , V4 , V5 , V6 , V7 , V8 , V9 , V10 , V12 , V13 , V14 , V15 , V16 , V17 og V18 afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

[FORKLARINGER UDELAGT]

Personlige oplysninger

Tiltalte har forklaret, at han har 3 børn, som han kun delvis har haft kontakt med under varetægtsfængslingen, der har været meget hård. Alle tre børn bor i Danmark. V20 er hjemme og bor i hans lejlighed, og hun hjælper med børnene. Han er meget glad for det danske retssystem.

Tiltalte har været fortsat frihedsberøvet under anken.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår, at anklagemyndigheden den 8. december 2020 sendte ankemeddelelse med udleveringsbevis til Københavns Fængsler med anmodning om forkyndelse for tiltalte samme dag. Udleveringsbeviset med oplysning om forkyndelse af ankemeddelelsen er ikke modtaget retur fra Københavns Fængsler, men det fremgår af udskrift fra fængslets sagsbehandlingssystem, at ankemeddelelsen er modtaget den 8. december 2020, og at denne er forkyndt samme dag af en navngiven medarbejder og sendt retur samme dag.

Under disse omstændigheder finder landsretten, at tiltalte har fået behørig meddelelse om anklagemyndighedens anke, jf. retsplejelovens § 907, stk. 1, 3. pkt., og at anklagemyndighedens påstand derfor kan tages under påkendelse.

Med hensyn til skyldspørgsmålet har V21 afgivet vidneforklaring for landsretten og i den forbindelse i tilknytning til forhold 1 forklaret blandt andet, at han har arbejdet for tiltalte måske tre dage et par timer ad gangen i en klub eller lignende. Han husker ikke præcis, hvornår han arbejdede for tiltalte. Han fik måske overført 4.-5.000 kr. herfor og fik kun overført penge en gang. Vidnet har yderligere forklaret, at han ikke har set den ansættelseskontrakt med hans navn, der er fremlagt i sagen, og underskriften herpå ligner heller ikke hans, ligesom han ikke med tiltalte havde aftalt, at tiltalte kunne underskrive kontrakten for ham, men at de havde indgået en mundtlig ansættelsesaftale.

Tiltalte har om forhold 1 og 2 yderligere forklaret blandt andet, at V4 rettelig selv underskrev sin ansættelseskontrakt, og at V20 rettelig rejste til Tunesien den 9. marts 2020, men at hendes ansættelseskontrakt var lavet inden.

V20 har i tilknytning hertil for landsretten forklaret blandt andet, at hun ikke på noget tidspunkt har arbejdet for tiltalte, herunder har hun ikke arbejdet for X1. Det har været på tale, at hun skulle arbejde med noget catering, men det blev ikke til noget, da hun skulle rejse til Tunesien. Hun havde modtaget en ansættelseskontrakt fra tiltalte, og hun underskrev et papir, men hun ved ikke, hvornår hun skulle være starte, og modtog ikke løn.

I relation til forhold 3 har V8 for byretten rettelig forklaret, at han ikke var blevet tilbudt arbejde af tiltalte.

Tiltalte har supplerende for landsretten i relation til forhold 4 forklaret blandt andet, at festivalen skulle være afholdt på parkeringspladsen på Adresse1, hvor der ikke er biler i weekenden, og at den skulle være afholdt i et stort telt. Heroverfor har V9 i byretten blandt andet forklaret, at lejer uden for huset havde adgang til en flisebelagt terrasse, og at udlejer ikke er blevet spurgt, om lejer måtte disponere over udendørsarealer på området.

Herefter og efter bevisførelsen for landsretten i øvrigt findes tiltalte af de grunde, der er anført i dommen, skyldig i overensstemmelse med byrettens bevisresultat, og det tiltrædes, at forholdene 1 og 3-5 er henført under straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, stk. 1, jf. stk. 2, og at forhold 2 er henført under lovens § 171, jf. § 172, stk. 2.

Landsretten bemærker i denne forbindelse, at tiltaltes forklaring om, at han skulle have fået nærmere rådgivning af vidnet V11, herunder i forbindelse med, at vidnet var hjemme hos tiltalte, og at vidnet også henviste tiltalte til en af vidnet bekendt revisor, stemmer ikke med vidnets forklaring. Der er derfor heller efter denne forklaring grundlag for at anse tiltalte for at have handlet i god tro.

Frihedsstraffen findes af de grunde, som byretten har anført, passende, men landsretten finder, at tillægsbøden på grundlag af forarbejderne til straffelovens § 81 d og i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand bør forhøjes til 3.400.000 kr. med forvandlingsstraf som fastsat af byretten.

Landsretten tiltræder af de anførte grunde, at der skal ske rettighedsfrakendelse i medfør af straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., men at denne rettelig alene kan omfatte retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser for en periode af 5 år, jf. bestemmelsens stk. 3.

Landsretten stadfæster derfor med de anførte ændringer dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod T ændres, således at tillægsbøden forhøjes til 3.400.000 kr., og at tiltalte i en periode på 5 år fra endelig dom frakendes retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

.....

Højesterets 1. afdelings DOM - 9. september 2022 - 114/2021

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Oliver Talevski, Kurt Rasmussen, Anne Louise Bormann og Jørgen Steen Sørensen.

Anklagemyndigheden mod T , (advokat Henrik Stagetorn, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 25. november 2020 (SS 1-16916/2020) og af Østre Landsrets 5. afdeling den 11. juni 2021 (S-3376-20).

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse samt frifindelse for bestemmelsen om rettighedsfrakendelse.

Anklagemyndigheden har påstået formildelse af frihedsstraffen, forhøjelse af tillægsbøden og stadfæstelse af bestemmelsen om rettighedsfrakendelse.

Supplerende sagsfremstilling

T har været anholdt og varetægtsfængslet fra den 22. maj 2020 til den 17. januar 2022.

Retsgrundlag

Lov nr. 349 af 2. april 2020 om ændring af bl.a. straffeloven

Ved lov nr. 349 af 2. april 2020 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19 og blokering af hjemmesider, hvorfra der begås visse lovovertrædelser, som har baggrund i eller sammenhæng med covid-19) blev følgende bestemmelser indsat som § 81 d, stk. 1-3, i straffeloven:

”§ 81 d. Den straf, der er foreskrevet i denne lovs §§ 119-122, 133-134 b, 135, 144, 161 og 163, § 172, jf. § 171, stk. 1, § 189, § 247, stk. 2, § 263, stk. 1 og stk. 3, jf. stk. 1, § 263 a, § 285, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a, 278, 279, 279 a, 280, 281, 282 og 283, § 286, jf. §§ 276, 276 a, 278, 279, 279 a, 280, 281, 282 og 283, § 287, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a, 278, 279, 279 a, 280, 281, 282 og 283, samt §§ 288-290, 290 a og 293, § 299, stk. 2, og §§ 300 a, 301 og 303, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Stk. 2. Har en af de i stk. 1 nævnte lovovertrædelser fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget er opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien, kan straffen forhøjes således, at den bliver fire gange så høj.

Stk. 3. Ved udmåling af tillægsbøde efter § 50, stk. 2, i forbindelse med overtrædelser omfattet af stk. 2 skal der lægges vægt på den opnåede eller tilsigtede vinding.”

Bestemmelsen i § 81 d trådte i kraft den 2. april 2020.

Af forarbejderne til § 81 d, stk. 1, fremgår bl.a. (Folketingstidende 2019-20, tillæg A, lovforslag L 157, s. 13 f.):

”Det er en betingelse, at den pågældende lovovertrædelse har baggrund i eller sammenhæng med ‘covid-19-epidemien i Danmark’.

...

Det vil bero på en konkret vurdering af den begåede lovovertrædelse, herunder særligt overtrædelsens karakter, formål og kontekst, om betingelsen er opfyldt. Det må dog i almindelighed antages, at en overtrædelse af de i den foreslåede § 81 d, stk. 1, nævnte bestemmelser har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, hvis overtrædelsen vedrører hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien eller værnemidler såsom håndsprit og mundbind eller andre knappe ressourcer i den aktuelle situation.

...

Det forudsættes samtidig med lovforslaget, at straffniveauet for de i den foreslåede § 81 d, stk. 1, nævnte lovovertrædelser forhøjes til omkring det dobbelte i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for tilsvarende overtrædelser, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med

covid-19-epidemien i Danmark. Der vil dog ikke kunne idømmes fængsel på tid over 20 år, jf. straffelovens § 33, stk. 2.”

Af forarbejderne til stk. 2 fremgår bl.a. (a.st., s. 15 ff.):

”Det foreslås i § 81 d, stk. 2, at straffen for en af de i stk. 1 nævnte lovovertrædelser forhøjes således, at den bliver fire gange så høj, hvis lovovertrædelser har fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget er opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien. Forslaget indebærer herved, at straffen for sådanne lovovertrædelser kan blive fire gange så høj.

Det forudsættes samtidig med lovforslaget, at straffniveauet for de i stk. 1 nævnte lovovertrædelser i relation til hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien bliver fire gange så højt i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for tilsvarende overtrædelser, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Der vil dog ikke kunne idømmes fængsel på tid over 20 år, jf. straffelovens § 33, stk. 2.

Begrebet ’hjelpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien’ dækker over de erhvervs- og jobrettede tiltag mv., som regeringen har lanceret med henblik på at afbøde de negative økonomiske konsekvenser af spredningen af covid-19 for danske lønmodtagere, arbejdspladser og virksomheder. Begrebet er dynamisk og omfatter såvel de allerede lancerede hjælpepakker, som hjælpepakker, der måtte blive lanceret på et senere tidspunkt.

...

Den foreslåede § 81 d, stk. 2, omfatter enhver lovovertrædelse, der har fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget er opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien. Bestemmelsen vil derfor også kunne være overtrådt, hvis en person eller virksomhed har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger med forsæt til svigagtigt at opnå kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien, uanset om kompensationen hermed er opnået.”

Af forarbejderne til stk. 3 fremgår bl.a. (a.st., s. 17):

”Efter retspraksis udmåles der sædvanligvis en tillægsbøde efter straffelovens § 50, stk. 2, ved sanktionering af visse former for økonomisk kriminalitet, hvor fængselsstraf anvendes. Det gælder eksempelvis for forsætlig skatte- og afgiftssvig, hvor tillægsbøden sædvanligvis udmåles svarende til de unddragne skatter og afgifter.

Det forudsættes, at der ved alle lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, hvor en person uberettiget har opnået eller søgt at opnå lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien og derigennem har opnået eller tilsigtet at opnå en økonomisk vinding for sig selv eller andre, skal udmåles en bøde som tillægsstraf. En bøde skal således almindeligvis idømmes som tillægsstraf i alle tilfælde, hvor en fysisk person idømmes en betinget eller ubetinget fængselsstraf.

Tillægsbøden skal beregnes med udgangspunkt i den opnåede eller tilsigtede vinding og fastsættes i overensstemmelse med straffeskærpselsen i stk. 2.

...

Forhøjelse af bøden skal ikke modsvares af en mindre fængselsstraf, og idømmelse af en tillægsbøde skal i almindelighed ikke afhænge af den tiltalte persons betalingsevne.

Som eksempel kan nævnes, at en økonomidirektør i en virksomhed har opnået en økonomisk vinding på 1 mio. kr. til virksomheden ved uberettiget at opnå støtte fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien. Et sådant tilfælde vil som udgangspunkt efter praksis skulle sanktioneres med fængselsstraf og en tillægsbøde på 1 mio. kr. Med lovforslaget forudsættes det, at der fremover almindeligvis skal idømmes en fængselsstraf, der er fire gange så høj, og en tillægsbøde på 4 mio. kr. til økonomidirektøren parallelt med fastsættelse af en bøde og konfiskation af den opnåede vinding hos virksomheden.”

Det fremgår af § 4, stk. 4, i ændringsloven, at bestemmelsen i § 81 d ophæves den 1. marts 2021. Om dette spørgsmål anføres i forarbejderne bl.a. (a.st., s. 10 f.):

”Det foreslås, at den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 d ophæves den 1. marts 2021. Forslaget om en sådan såkaldt ”solnedgangsklausul” indebærer, at bestemmelsen automatisk ophæves, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge dens gyldighedsperiode.

...

Retsvirkningen af ophævelsen vil være, at straffeskærpselserne i den foreslåede § 81 d ikke længere finder anvendelse fra den 1. marts 2021, således at straffen herefter igen skal udmåles efter de retningslinjer, som gælder i dag.

For så vidt angår overtrædelser, der begås inden, men pådømmes efter den 1. marts 2021, bemærkes det, at udgangspunktet efter den almindelige regel i straffelovens § 3, stk. 1, er, at spørgsmålet om strafbarhed og straffastsættelse skal afgøres efter den på pådømmelsestidspunktet gældende lov. Pådømmelsestidspunktets lov skal dog ikke lægges til grund, hvis ophøret af gerningstidens lov beror på ydre, strafskylden uvedkommende forhold, jf. bestemmelsens stk. 1, 2. pkt.

...

Baggrunden for, at loven ophæves den 1. marts 2021, er ... at det forudsættes, at der forud for en eventuel videreførelse af loven foretages en vurdering af, om det på baggrund af den faktiske situation i relation til covid-19-epidemien i Danmark er relevant at videreføre lovens bestemmelser. Forslaget er dermed ikke udtryk for, at der fra tidspunktet for lovens ophævelse er en ændret vurdering af strafværdigheden af de strafbare forhold, men for at det forudsættes, at der foretages en vurdering af, om det – på grund af de faktiske forhold – er relevant at videreføre bestemmelserne.

Den skærpede straf forudsættes på denne baggrund at gælde for sager om overtrædelse af de i den foreslåede § 81 d, stk. 1, nævnte bestemmelser, der er begået efter lovens ikrafttræden og forud for dens ophævelse, uanset om sagerne pådømmes efter den 1. marts 2021...”

Ved lov nr. 289 af 27. februar 2021 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (udskydelse af solnedgangsklausul) blev det bestemt, at straffelovens § 81 d ikke – som ellers fastsat ved lovændringen i 2020 – ophæves den 1. marts 2021, men først den 1. januar 2022.

Af forarbejderne til loven fremgår bl.a. (Folketingstidende 2020-21, tillæg A, lovforslag L 136, s. 6):

”Sammenfattende er det Justitsministeriets vurdering, at det danske samfund i en overskuelig fremtid fortsat ser ind i et kriminalitetsbillede, som svarer til det, der i foråret 2020 nødvendiggjorde lov nr. 349 af 2. april 2019. Efter ministeriets opfattelse er der således – i lyset af den fortsat usikre situation vedrørende covid-19 i Danmark – behov for foreløbigt at videreføre de regler, der blev indført med loven.

Det foreslås på denne baggrund, at solnedgangsklausulen i lovens § 4, stk. 4, udskydes, således at bestemmelserne i straffelovens § 81 d, retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6, og udlændingelovens § 22, nr. 9, ophæves automatisk den 1. januar 2022.

Ved valget af denne dato lægger Justitsministeriet på den ene side vægt på, at de omfattede bestemmelser ikke bør gælde i længere tid, end de faktiske forhold i relation til covid-19-epidemien tilsiger. På den anden side lægger ministeriet vægt på, at situationen fortsat er usikker, og at Folketinget bør have tid og reel mulighed for – inden for en ordinær folketingssamling – at vurdere det fortsatte behov for bestemmelserne, herunder i lyset af en eventuel udvikling i efteråret 2021.

Ændringen vil have den effekt, at de pågældende bestemmelser vil være gældende frem til den 1. januar 2022, hvor de automatisk ophæves, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge gyldighedsperioden. Dette indebærer, at Folketinget inden den 1. januar 2022 igen skal tage stilling til, om covid-19-epidemien og kriminalitetsbilledet fortsat vurderes at nødvendiggøre en opretholdelse af lovens bestemmelser.”

Lov nr. 893 af 21. juni 2022 om ændring af bl.a. straffeloven

Ved lov nr. 893 af 21. juni 2022 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf mv., straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (opfølgning på flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 mv.) blev følgende bestemmelser indsat som § 4, stk. 4 og 5, i ændringsloven fra 2020:

”Stk. 4. Ved pådømmelse fra og med den 1. juli 2022 af forhold omfattet af straffelovens § 81 d, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, skal der ikke ske strafskærpelse efter straffelovens § 81 d, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1.

Stk. 5. Straffelovens § 81 d, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder uanset stk. 4 fortsat anvendelse.”

Af forarbejderne til loven fremgår bl.a. (Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag L 180, s. 92 ff.):

"2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Straffelovens § 81 d's gyldighed i tid

Ved § 1, nr. 1, i lov nr. 349 af 2. april 2020 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19 og blokering af hjemmesider, hvorfra der begås visse lovovertrædelser, som har baggrund i eller sammenhæng med covid-19) vedtog Folketinget bl.a. at indsætte en ny § 81 d i straffeloven.

...

Det fulgte af en solnedgangsklausul i § 4, stk. 4, i lov nr. 349 af 2. april 2020, at bl.a. bestemmelsen i straffelovens § 81 d skulle ophæves den 1. marts 2021. Ved lov nr. 289 af 27. februar 2021 om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Udskydelse af solnedgangsklausul) blev solnedgangsklausulen imidlertid ændret, så straffelovens § 81 d forblev i kraft indtil den 1. januar 2022.

Den 1. januar 2022 blev straffelovens § 81 d ophævet. Det er imidlertid i forarbejderne til solnedgangsklausulen forudsat, at strafskærpelserne i straffelovens § 81 d fortsat vil gælde for sager om forhold omfattet af bestemmelsen, der er begået efter ikrafttræden af, men forud for ophævelsen af § 81 d, uanset om sagen pådømmes efter ophævelsen heraf. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 157 som fremsat, side 18.

...

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Kriminalforsorgen står i en situation, hvor der er for få fængselspladser, og hvor virkningen af strafskærpelserne vedrørende covid-19-relateret kriminalitet forventes at forværre belægspresset i kriminalforsorgen betydeligt i de kommende år. Aftalepartierne er som en del af aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 på den baggrund enige om, at ordningen hvorefter personer, som har svindlet med hjælpepakker, og som derfor kan få skærpet straffen til det firedobbelte, skal ændres, så de pågældende i stedet kan få skærpet straffen til det dobbelte.

Initiativet har til formål delvis at imødegå det betydelige pres på belægget i kriminalforsorgen, der følger af den nu ophævede § 81 d, stk. 2, i straffeloven. Det forventes, at der de kommende år vil blive afsagt domme om ca. 850 forhold, der er begået før ophævelsen af straffelovens § 81 d, som er omfattet af bestemmelsens stk. 2, og som må forventes at medføre en ganske markant straf for de pågældende.

Det er således nødvendigt at tage skridt til at lette presset på belægget i kriminalforsorgen. Samtidig skal svindel m.v. med hjælpepakker fortsat mødes med hård konsekvens af retssystemet.

Justitsministeriet finder, at initiativet bør gennemføres ved en ændring af lov nr. 349 af 2. april 2020.

Formålet med ændringen er, at personer, der har begået svindel m.v. med hjælpepakker, mens straffelovens § 81 d fortsat var i kraft, men som endnu ikke har modtaget endelig dom herfor, skal kunne idømmes indtil dobbelt – frem for indtil firedobbelte – straf i forhold til den straf, der ville være idømt for tilsvarende forhold, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Samtidig er det hensigten, at sådanne personer fortsat skal kunne idømmes tillægsgbøder, der er fire gange så høje som den tillægsgbøde, de pågældende ville være idømt i sager, der ikke omhandler svindel m.v. med hjælpepakker.

...

2.5.3. Den foreslåede ordning

For det første foreslås det, at der ved pådømmelse fra og med 1. juli 2022 af forhold omfattet af lovens § 1, nr. 1, dvs. omfattet af den nu ophævede § 81 d i straffeloven, ikke skal ske strafskærpelse efter straffelovens § 81 d, stk. 2, som affattet ved lovens § 1, nr. 1.

Reglen i straffelovens § 81 d, stk. 2, omfatter lovovertrædelser, der er omfattet af § 81 d, stk. 1, som har fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget er opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende kompensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien.

Forslaget vil have virkning for straffesager om sådanne forhold, som er begået, mens straffelovens § 81 d var i kraft, og hvor der endnu ikke er afsagt endelig dom på tidspunktet for nærværende lovforslags ikrafttræden. Ved pådømmelsen af disse forhold vil domstolene – i stedet for strafskærpelsesreglen i straffelovens § 81 d, stk. 2 – alene skulle anvende strafskærpelsesreglen i straffelovens § 81 d, stk. 1, som denne bestemmelse var affattet efter § 1, nr. 1, i lov nr. 349 af 2. april 2020.

Virksomheden heraf vil være, at straffen som udgangspunkt vil skulle forhøjes til omkring det dobbelte – og altså ikke det firedobbelte – i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for tilsvarende overtrædelser, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

...

Det foreslås for det andet, at straffelovens § 81 d, stk. 3, som affattet ved § 1, nr. 1, i lov nr. 349 af 2. april 2020, fortsat finder anvendelse på pådømmelsen af ovennævnte forhold fra og med lovens ikrafttræden.

Straffelovens § 81 d, stk. 3, omhandler udmålingen af tillægsgbøder efter straffelovens § 50, stk. 2, i sager omfattet af straffelovens § 81 d, stk. 2.

Forslaget vil have virkning for forhold omfattet af straffelovens § 81 d, der er begået, mens bestemmelsen stadig var i kraft, hvorom der på tidspunktet for nærværende lovforslags ikrafttræden ikke er afsagt endelig dom, og som uden dette lovforslag ville skulle være behandlet efter straffelovens § 81 d, stk. 2.

I sager vedrørende sådanne forhold vil der fortsat skulle idømmes en tillægsgbøde efter straffelovens § 50, stk. 2. Tilsvarende forudsættes det fortsat – uanset at der skal ses bort fra strafskærpelsesreglen i straffelovens § 81 d, stk. 2 – at tillægsgbøden som udgangspunkt skal forhøjes til det firedobbelte i forhold til praksis om forhold, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, dvs. til det firedobbelte af den opnåede eller tilsigtede vinding.”

Anbringender

T har anført navnlig, at frihedsstraffen efter lovændringen i 2022 alene skal fastsættes til omkring det dobbelte i forhold til praksis i sager, der ikke har sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Ved fastsættelse af frihedsstraffen må der lægges vægt på, at ansøgningerne om støtte er indgivet på vegne af selskaber og foreninger, hvor der ikke er tilsigtet personlig vinding, ligesom det bør indgå, at der ikke blev udbetalt noget beløb. Det må også indgå, at han er 59 år og ustraffet med gode personlige forhold. Straffen bør herefter fastsættes til fængsel i højst 2 år. Der er tale om et særligt forløb, hvor retsgrundlaget har ændret sig siden landsrettens dom, og straffen bør efter straffelovens § 86, stk. 1, 5. pkt., anses for udstået med varetægtsfængslingen.

Efter praksis før straffelovens § 81 d blev der ikke fastsat tillægsbøder i sager af den foreliggende karakter, og der skal derfor heller ikke i hans sag fastsættes tillægsbøde for så vidt angår forhold, der ligger forud for, at § 81 d trådte i kraft. Med hensyn til forhold efter bestemmelsens ikrafttræden bør tillægsbøden fastsættes til det tredobbelte af de pågældende beløb, og den kan i hvert fald ikke overstige 2.375.000 kr. svarende til det firedobbelte.

Der er ikke grundlag for rettighedsfrakendelse. Der er tale om ansøgninger indgivet inden for en kort periode, og det samlede beløbs størrelse giver ikke grundlag for, at der er nærliggende fare for fremtidigt misbrug. Det understøttes også af, at han er ustraffet.

Anklagemyndigheden har vedrørende formildelse af frihedsstraffen anført navnlig, at det følger af lovændringen i 2022, at straffen for T som udgangspunkt alene skal forhøjes til omkring det dobbelte i forhold til den straf, der ville være fastsat for tilsvarende overtrædelser, som ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Straffen for svig med offentlige midler i størrelsesordenen 1,6 mio. kr. udmåles efter praksis normalt i niveauet omkring 2 års fængsel. Der skal i skærpende retning lægges vægt på, at Ts forhold omfattede mange enheder og personer og flere forskellige støtteordninger. Det må samtidig indgå, at en del af forholdene er begået, inden straffelovens § 81 d trådte i kraft.

Frihedsstraffen bør samlet set fastsættes til fængsel i ikke under 3 år.

Tillægsbøden bør fastsættes således, at de beløb, som T søgte om, mens § 81 d var i kraft, omfattes af princippet om firedobling, mens de øvrige beløb kun tæller én gang. Det indebærer, at tillægsbøden skal forhøjes til 3.450.000 kr. Ts betalingsevne skal ikke tillægges betydning.

Der er grundlag for rettighedsfrakendelse. T handlede på vegne af fem forskellige virksomheder og foreninger, han søgte om lønkomensation til i alt 17 personer, som han urigtigt angav som ansatte, og han søgte om støtte efter tre forskellige hjælpepakker. Det må også indgå, at han søgte at opnå en økonomisk

vinding på godt 1,6 mio. kr. Karakteren og omfanget af hans kriminalitet begrundet nærliggende fare for misbrug af stilling.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T er ved landsrettens dom fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 289 a, stk. 1, jf. stk. 4, jf. § 289, og § 171, jf. § 172, stk. 2, ved i forbindelse med ansøgninger om bl.a. lønkomensation efter reglerne om virksomheder i økonomisk krise som følge af covid-19 at have givet urigtige eller vildledende oplysninger til Erhvervsstyrelsen og i den forbindelse gjort brug af falske ansættelseskontrakter.

Landsretten har efter de nu ophævede bestemmelser i straffelovens § 81 d, stk. 2 og 3, fastsat straffen til fængsel i 3 år og 6 måneder og en tillægsgbøde på 3.400.000 kr. Endvidere har landsretten efter straffelovens § 79, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 3, for en periode af 5 år frakendt T retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser.

For Højesteret angår sagen udmåling af frihedsstraf, fastsættelse af tillægsgbøde samt spørgsmål om rettighedsfrakendelse.

Generelt om retsgrundlaget

Ved lov nr. 349 af 2. april 2020 om ændring af bl.a. straffeloven blev der som straffelovens § 81 d indsat bestemmelser om skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Det fulgte af § 81 d, stk. 1, at straffen for overtrædelse af nærmere angivne bestemmelser i straffeloven kunne forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen havde baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Hvis overtrædelsen havde fundet sted under sådanne omstændigheder, at der uberettiget var opnået eller søgt opnået lån, kredit, støtte, tilskud eller lignende komensation fra hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien, fulgte det af bestemmelsen i stk. 2, at straffen kunne forhøjes således, at den blev fire gange så høj. Af bestemmelsen i stk. 3 fulgte, at der ved udmåling af tillægsgbøde efter straffelovens § 50, stk. 2, i forbindelse med overtrædelser omfattet af § 81 d, stk. 2, skulle lægges vægt på den opnåede eller tilsigtede vinding.

Af forarbejderne til 81 d, stk. 1, fremgik, at straffniveauet for lovovertrædelser omfattet af denne bestemmelse forudsattes forhøjet til omkring det dobbelte i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for tilsvarende overtrædelser, der ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Af forarbejderne til stk. 2 fulgte, at straffniveauet for lovovertrædelser omfattet af denne bestemmelse forudsattes at være fire gange så højt i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for de nævnte tilsvarende overtrædelser. Det samme udgangspunkt om firedobling fulgte af forarbejderne til bestemmelsen i stk. 3 med hensyn til tillægsgbøde i forbindelse med lovovertrædelser

omfattet af stk. 2, og det var forudsat, at tillæggsbøde almindeligvis skulle idømmes som tillægsstraf i alle tilfælde, hvor en fysisk person idømmes betinget eller ubetinget fængselsstraf.

Bestemmelsen i § 81 d skulle efter § 4, stk. 4, i ændringsloven fra 2020 ophæves den 1. marts 2021. I forarbejderne til bestemmelsen var det forudsat, at den skærpede straf skulle gælde også i sager, der først blev pådømt efter den 1. marts 2021, men hvor forholdet var begået inden dette tidspunkt. Der blev i den forbindelse henvist til straffelovens § 3, stk. 1, 2. pkt., om tilfælde, hvor ophøret af en straffebestemmelse beror på ydre, strafskylden uvedkommende forhold.

Ved lov nr. 289 af 27. februar 2021 om ændring af bl.a. straffeloven blev tidspunktet for ophævelse af § 81 d ændret til den 1. januar 2022. Bestemmelsen er herefter ophævet fra dette tidspunkt, men den anførte forudsætning i 2020-loven om strafudmåling i sager, der pådømmes efter ophævelsen, må anses for opretholdt.

Ved lov nr. 893 af 21. juni 2022 om ændring af bl.a. straffeloven er der af hensyn til belægsforholdene i Kriminalforsorgens institutioner fastsat en særlig ordning med hensyn til straf for forhold omfattet af straffelovens § 81 d, stk. 1, der pådømmes fra og med den 1. juli 2022 (men er begået, mens § 81 d var i kraft). I sådanne forhold skal der ikke ske strafskærpelse efter § 81 d, stk. 2, mens bestemmelsen i § 81 d, stk. 3, fortsat skal finde anvendelse. I lovens forarbejder er det forudsat, at der i stedet for efter § 81 d, stk. 2, alene skal ske skærpelse efter stk. 1, dvs. som udgangspunkt til omkring det dobbelte i forhold til den straf, der ville være fastsat af domstolene for tilsvarende overtrædelser, som ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Højesteret bemærker, at ophævelsen af straffelovens § 81 d den 1. januar 2022 bygger på den såkaldte "solnedgangsklausul" i 2020-lovens § 4, stk. 4 (som ændret ved 2021-loven), dvs. på lovgivningsmagts vurdering af, hvor længe det i lyset af covid-19-epidemien i Danmark var nødvendigt at opretholde den særlige strafskærpelse. Ophøret af bestemmelsens gyldighed beror derfor på ydre, strafskylden uvedkommende forhold. Det følger herefter af straffelovens

§ 3, stk. 1, 2. pkt. – som også forudsat i forarbejderne til 2020-loven – at forhold, der er begået, mens § 81 d var i kraft, men som pådømmes efter dette tidspunkt, skal bedømmes efter § 81 d. Særligt for sager, der pådømmes efter den 1. juli 2022, gælder som følge af lovændringen i 2022, at der ikke skal ske strafskærpelse efter § 81 d, stk. 2, mens § 81 d, stk. 1 og 3, fortsat skal anvendes.

Ts sag

Forhold 1, 2 og 4 i Ts sag angår samlet svig for ca. 1,1 mio. kr. og er begået, inden straffelovens § 81 d trådte i kraft.

Forhold 3 og 5 angår samlet svig for ca. 600.000 kr. og er begået, mens § 81 d var i kraft. Forholdene er omfattet af § 81 d, stk. 2, jf. stk. 1. Da sagen først pådømmes endeligt ved Højesterets dom, skal der imidlertid tages højde for det, der følger af lovændringen i 2022. Det indebærer, at udgangspunktet for udmåling af frihedsstraf er en fordobling – og ikke en firedobling – i forhold til den straf, der ville være

fastsat for tilsvarende overtrædelser, som ikke har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, mens tillæggsbøden skal fastsættes i overensstemmelse med § 81 d, stk. 3, som affattet ved lovændringen i 2020.

Med hensyn til fastsættelse af frihedsstraf finder Højesteret, at der udover det anførte må lægges vægt på karakteren af de begåede forhold, herunder at T adskillige gange søgte om tilskud på vegne af forskellige selskaber og foreninger med angivelse af en lang række personer og efter forskellige støtteordninger. Det kan ikke tillægges betydning, at det ikke lykkedes at få udbetalt noget beløb. Højesteret finder herefter, at frihedsstraffen bør fastsættes til fængsel i 2 år, som ikke kan anses for udstået ved varetægtsfængslingen.

Med hensyn til fastsættelse af tillæggsbøde kan det ikke forud for indførelsen af straffelovens § 81 d anses at have været praksis efter straffelovens § 50, stk. 2, at idømme tillæggsbøde i sager, der kan sidestilles med den foreliggende. Som følge heraf er der ikke grundlag for tillæggsbøde med hensyn til de beløb, der angår perioden forud for ikrafttrædelsen af § 81 d. For så vidt angår de øvrige beløb finder Højesteret, at tillæggsbøden i overensstemmelse med forarbejderne til § 81 d, stk. 3, og lovændringen i 2022 bør fastsættes til det firedobbelte af den tilsigtede vinding, dvs. 2.375.000 kr.

Højesteret tiltræder, at der er grundlag for rettighedsfrakendelse som sket.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med de ændringer, at T straffes med fængsel i 2 år, og at tillæggsbøden fastsættes til 2.375.000 kr. med forvandlingsstraf som fastsat af landsretten.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.